

DAREA DE SEAMĂ ACTIVITATEA CATEDREI STOMATOLOGIE TERAPEUTICĂ USMF „N. TESTEMIȚANU”

O necesitate permanentă extrem de importantă a fost și este formarea continuă sistematică postuniversitară a medicilor. Perfecționarea medicilor de profil stomatologic, în faza sa incipientă, avea loc în cadrul catedrelor de profil — stomatologie terapeutică, ortopedică și chirurgicală. Ulterior în acest scop au fost înființate *cursuri speciale* de perfecționare și specializare a medicilor: Perfecționarea medicilor stomatologi terapeuți începe cu anul 1975. Ea se efectua în cadrul catedrei *Stomatologie Terapeutică* a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC), ulterior reorganizat în Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu” (USMF), responsabil de organizare fiind dr. în med., asist. univ. A. Eni. Cursul de stomatologie terapeutică și pediatrică a fost organizat în februarie 1977 fiind condus de conf. A. Cușnir. Componenta inițială a acestui curs: A. Cușnir (șef), A. Eni, (asistent), Z. Timofei (laborant). Bazele cursului au constituit secțiile de stomatologie din: Policlinica Nr. 11, Spitalul Clinic Republican, Policlinica Orășenească pentru copii Nr. 4. Actualmente aceste baze sunt: asociația medicală teritorială (AMT) *Botanica*, clinica stomatologică *Fala Dental*. Cursul de stomatologie terapeutică și infantilă organiza inițial cicluri pentru perfecționarea stomatologilor din Moldova și Ucraina cu următoarele teme: *Specializare, Perfecționare generală în stomatologie terapeutică, Perfecționare în stomatologie generală, Perfecționare în stomatologie pediatrică, Perfecționare tematică (Afecțiunile parodontale și ale mucoasei bucale)*. Anual la acest curs se perfecționau 30-40 stomatologi și 10-12 stomatologi pediatri. În prezent, numărul medicilor stomatologi cursiști și rezidenți atinge cifra de circa 260. Grupurile de studii includeau 5 cursanți. Ciclul de perfecționare generală în stomatologie dura patru luni, iar perfecționările tematice durau două luni.

Pe parcursul anilor 1980—1988 erau invitați să țină lecții specialiști din domeniul stomatologiei: șeful catedrei de stomatologie pediatrică prof. T. Vinogradova (Institutul de Perfecționare a Medicilor din Moscova); șeful catedrei stomatologie terapeutică prof. Iu. Fiodorov (Institutul de Perfecționare a Medicilor din Sankt-Peterburg).

Cursul de stomatologie terapeutică și pediatrică este inaugurat în anul 1977 și condus de conf. A. Cușnir, iar între anii 1986—1991 a fost inclus în cadrul Catedrei de stomatologie a FPM sub conducerea prof. univ. M. Bușan. În anul 1986 a fost fondată prima catedră de stomatologie la Facultatea de perfecționare a medicilor — *Catedra stomatologie FPM* (șef — prof. univ. M. Bușan) în baza unirii cursurilor de stomatologie ortopedică, chirurgie stomatologică,

ACTIVITY REPORT OF THE DEPARTMENT OF THERAPEUTIC DENTISTRY SUMPH “N. TESTEMITANU”

There was and there remains an extremely important permanent need for a systematic postgraduate training of doctors. The training of dentists in its incipient phase takes place at the specialized dental departments — therapeutic, prosthodontic and surgical dentistry. Subsequently, for this purpose, special training and specialization courses for doctors were created.

The training of dental therapists begins in 1975. It was performed within the Department of Therapeutic Dentistry of the State Institute of Medicine in Chisinau (SIMC), later reorganized into the State University of Medicine and Pharmacy “Nicolae Testemitanu” (SUMPh), univ. assistant. Dr. A. Eni being responsible for organizing the course. The course of therapeutic and pediatric dentistry was organized in February 1977 and was led by Assoc. Prof. A. Cușnir. The initial team composition of this course: A. Cușnir (head), A. Eni (assistant), Z. Timofei (auxiliary personnel). The clinical bases of the course were the dental departments from: Polyclinic No. 11, Republican Clinical Hospital, City Children’s Polyclinic No. 4. Currently these clinical bases are: *Botanica Territorial Medical Association (TMA), „Fala Dental” dental clinic*. The course of therapeutic and pediatric dentistry initially organized courses for the continuing education of dentists in Moldova and Ukraine with the following topics: *General course in therapeutic dentistry, Course in general dentistry, Course in pediatric dentistry, Thematic course (Diseases of mouth and periodontium)*. Every year, around 30–40 dentists and 10–12 pediatric dentists were trained at this course. Currently, the number of dental and residents reaches the figure of around 260. The study groups were made of five students per group. The general course in dentistry was for a period of four months, and the thematic courses were for two months.

During the years 1980—1988 there were invited to hold specialized lessons in the field of dentistry: the head of the department of pediatric dentistry prof. T. Vinogradova (Institute for the Improvement of Doctors in Moscow); the head of the department of therapeutic dentistry prof. Y. Fyodorov (St. Petersburg Institute of Medical Training).

The Course of therapeutic and pediatric dentistry was inaugurated in 1977 and led by Assoc. Prof. A. Cusnir, and between 1986—1991 it was included in the Department of Dentistry of the Faculty of Medical Training under the leadership of univ prof. M. Bușan. In 1986, the first department of dentistry was founded at the Faculty of Medical Training — Department of FTM Dentistry (head — univ. prof. M. Bușan) based on the confluence of courses in ortho-

stomatologie terapeutică (numite mai sus). Ea a existat până în anul 1991 când, grație suprasolicitării numărului sporit de cursiști, catedra a fost scindată în: Catedra stomatologie terapeutică FPM (șef — prof. univ. V. Burlacu), Cursul de ortopedie și chirurgie stomatologică FPM (șef — prof. univ. M. Bușan), Cursul de chirurgie oro-maxilo-facială FPM (șef — prof. univ. V. Topalo).

Catedra Stomatologie Terapeutică FPM a fost fondată în anul 1991 de absolventul facultății stomatologie a ISMCh (1970), dr. șt. med., profesor universitar V. Burlacu, reales prin concurs repetat în 1996; 2011 și a activat în funcția dată până în 2013. Din 2013 până în anul 2015 colectivul dat a activat în componența catedrei Chirurgie OMF, Implantologie și Stomatologie Terapeutică (Arsenie Guțan). Din anul 2015 până în prezent, șef al catedrei date, facultatea Stomatologie este numit dr. hab. șt. med., conferențiar universitar V. Fala.

Ținând cont de tendința mondială de dezvoltare a stomatologiei, cu apariția noilor tehnici și tehnologii, a noilor abordări a procedeele de diagnostic și tratament complet și complex, a fost propusă modernizarea procesului de instruire continuă, în toamna anului 2015 de către șeful catedrei, dr. hab. șt. med., conf. univ., Valeriu Fala.

Prima etapă constituia introducerea unui curs nou de perfecționare continuă, pe module, ce includea o abordare interdisciplinară în stomatologie ("Funcția și disfuncția sistemului stomatognat. Prevenția, diagnosticul și tratamentul în aspect interdisciplinar").

Etapă a doua — anul 2018, au fost aprobate și implementate patru cursuri noi în aspect interdisciplinar (1. Metodologia endodonției clinice; 2. Tehnologiile moderne de diagnostic și metode de tratament complex a afecțiunilor parodontale; 3. Aspecte clinice în funcția bioestetică; 4. Tehnologiile moderne în planificarea și realizarea terapiei restaurative (metoda directă), iar altele patru cursuri, în același aspect, au fost înaintate spre discuții, dezbateri și aprobări.

Actualmente, colaboratorii catedrei de stomatologie terapeutică sunt: Valeriu Fala, dr. hab. șt. med., conferențiar universitar (șef catedră), Valeriu Burlacu, dr. șt. med., profesor universitar; Ala Ojovan, dr. șt. med., conferențiar universitar; Angela Cartaleanu, dr. șt. med., conferențiar universitar; Elena Tintiuc, dr. șt. med., conferențiar universitar; Tudor Costru, dr. șt. med., conferențiar universitar; Boris Golovin, dr. șt. med., conferențiar universitar; Vitalie Gribenco, asistent universitar; Dorin Istrati, dr. șt. med., asistent universitar; Dumitru Friptu, dr. șt. med., asistent universitar; Gheorghe Bordeniuc, asistent universitar; Radu Bolun dr. șt. med., asistent universitar; Andrei Luchianiuc, laborant.

Actualmente, la Catedra de Stomatologie Terapeutică, sunt o serie de direcții de cercetare științifică universitară, mai ales din perspectivă multidisciplinară și integrativă. Printre temele cercetate putem menționa:

pedic dentistry, dental surgery, therapeutic dentistry (named above). It existed until 1991 when, thanks to the overload caused by the increased number of students, the department was split into: FTM Department of Therapeutic Dentistry (head — univ. prof. V. Burlacu), FTM Course of prosthodontics and dental surgery (head — univ. prof. M. Bușan), FTM Course of oro-maxillo-facial surgery (head — univ. prof. V. Topalo).

The FTM Department of Therapeutic Dentistry was founded in 1991 by the graduate of the Faculty of Dentistry of MSIC (1970), PhD, university professor V. Burlacu, re-elected at repeated contest in 1996; 2011 and he has worked in that position until 2013. From 2013 to 2015, the members of the Department worked in the Department of OMF Surgery, Implantology and Therapeutic Dentistry (Arsenie Guțan). From 2015 until now, as head of the department, was appointed DDS, PhD, MSc, associate professor V. Fala.

Taking into account the global development trends of dentistry, with the emergence of new techniques and technologies, new approaches to the complete and complex diagnosis and treatment procedures, it was proposed to modernize the continuous training process in Autumn 2015 by the head of the department, DDS, PhD, MSc, associate professor V. Fala.

The first stage was the introduction of a new course of continuous improvement, based on modules, which included an interdisciplinary approach in dentistry ("Function and dysfunction of the stomatognathic system. Prevention, diagnosis and treatment in an interdisciplinary aspect").

The second stage — in 2018, four new courses from an interdisciplinary aspect were approved and implemented (1. Methodology of clinical endodontics; 2. Modern diagnostic technologies and methods of complex treatment of periodontal diseases; 3. Clinical aspects in the function of bioaesthetics; 4. Modern technologies in the planning and execution of restorative therapy (direct method), and four other courses, from the same approach, were submitted for discussion, debate and approval.

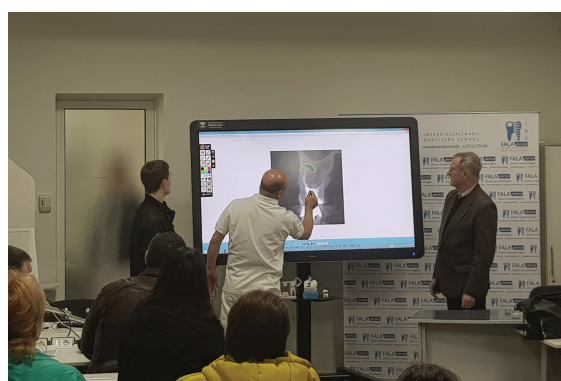
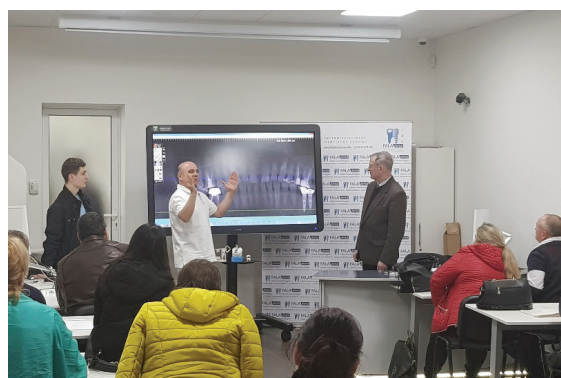
Currently, the members of the Department of therapeutic dentistry are: Valeriu Fala, DDS, PhD, MSc, university professor (head of department), Valeriu Burlacu, PhD, university professor; Ala Ojovan, PhD, associate professor; Angela Cartaleanu, PhD, associate professor; Elena Tintiuc, PhD, associate professor; Tudor Costru, PhD, associate professor; Boris Golovin, PhD, associate professor; Vitalie Gribenco, assistant professor; Dorin Istrati, PhD, university assistant; Dumitru Friptu, PhD, university assistant; Gheorghe Bordeniuc, university assistant; Radu Bolun PhD, university assistant; Andrei Luchianiuc, auxiliary personnel.

Currently, at the Department of Therapeutic Dentistry, there are a series of university scientific research directions, especially from a multidisciplinary and integrative perspective. Among the researched topics, we can mention:

1. Tratamentul endodontic al formelor distructive de parodontită apicală, cu un accent pe abordarea complexă a cazurilor clinice, eficientizarea diagnosticului acestor forme de parodontită, propunerea și implementarea de tehnici menite să eficientizeze rata de succes a terapiei endodontice, elaborarea de algoritmi de conduită clinică (exemplificat prin o serie de articole și ghiduri practice), implementarea rezultatelor obținute și a tehnicilor propuse în procesul de instruire continuă pentru medicii specialiști, perfecționarea continuă și implementarea dovezilor

1) Endodontic treatment of destructive forms of apical periodontitis, with an emphasis on the complex approach to clinical cases, streamlining the diagnosis of these forms of periodontitis, proposing and implementing techniques to streamline the success rate of endodontic therapy, development of clinical behavior algorithms (exemplified by a series of articles and practical guides), implementation of the results obtained and the techniques proposed in the process of continuous training for specialists, continuous education and implementation of new

științifice noi în practică, cercetarea validității diferitor tehnici de tratament, expunerea rezultatelor obținute la foruri științifice. Au fost evaluate diferite metode clinice pentru a spori eficacitatea terapiei în cazuri de periodontită apicală distructivă (inclusiv evaluarea metodei condensării laterale a gutapercii), argumentarea și evaluarea protocoalelor de utilizarea a tehnologiilor de mărire optică în endodonție. A fost cercetată posibilitatea utilizării de preparate imunomodulatoare biologice (BioR), care ar permite potențarea efectului antimicrobian, prin modularea activității imunologice locale, ca terapia adițională adjuvantă, fiind evaluate rezultatele privind succesul clinic al acestuia. Au fost elaborate recomandări practice individuale pentru utilizarea în clinică, în special cu elaborarea indicațiilor pentru anumite forme clinice (forma granulomatoasă). Au fost elaborate și o serie de instrumente noi în practica stomatologică, care ar permite profesioniștilor să-și îmbunătățească capacitățile de realizare a terapiei date, și de

scientific evidence in practice, research on the validity of different treatment techniques, presentation of results at scientific forums. Various clinical methods have been evaluated to increase the effectiveness of therapy in cases of destructive apical periodontitis (including evaluation of the method of lateral condensation of gutta-percha), argumentation and evaluation of protocols for the use of optical magnification technologies in endodontics. The possibility of using biological immunomodulatory preparations (BioR) was investigated, which would allow the potentiation of the antimicrobial effect, by modulating local immunological activities, as an additional adjuvant therapy, there were evaluated the results on its clinical success. Individual practical guidelines have been developed for clinical use, in particular with the development of indications for certain clinical forms (granulomatous form). A number of new tools have also been developed in dental practice, which would allow professionals to improve their ability to per-

reperare a instrumentelor fracturate pe canal, ceea ce reprezintă o dilemă actuală a stomatologiei la nivel mondial. Instrumentele au fost brevetate și sunt implementate în practica clinică din țară, utilizarea acestora fiind prezentată în rapoartele tematice pe teritoriul țării și înafara hotarelor.

2. Aspecte privind diagnosticarea funcțională a pacienților cu disfuncții a sistemului stomatognat, cu implicații în conduita terapeutică și managementul multidisciplinar al acestor pacienți, cât și în cazul reabilitării protetice a pacienților cu diferit grad de edentație. O direcție aparține în evaluarea diagnostică funcțională, o are aprecierea statusului funcțional a mușchilor sistemului stomatognat prin elaborarea și implementarea a protocoale diagnostice pentru diverse metode (ultrasonografie, termografie, teste funcționale, algometrie, etc.), care sunt utile în conduita terapeutică la pacienți cu bruxism, disfuncții craniomandibulare, dereglări ocluzale, etc. De asemenea s-au analizat posibilitățile de management multidisciplinar al acestor pacienți, inclusiv din perspectiva analizei sistemului locomotor, a posturii, cât și a posibilităților oferite de medicina alternativă. Au fost prezentate rezultatele la foruri științifice, seminare, congrese, au fost elaborate invenții, și de asemenea s-a publicat un ghid practic extins, unic în domeniu, de aplicare a acupuncturii în stomatologie (în colaborarea cu Acad. Lacusta V., dr. hab. șt. med., prof. univ.). Lucrarea însumează dovezile existente în literatura de specialitate, rezultatele investigațiilor proprii și experiența clinică proprie, privind terapia alternativă aplicată pacienților cu diverse patologii stomatologice.

3. Dezvoltarea de complexe chimice noi, în colaborare cu savanți chimiști din țară, cu noi proprietăți antibacteriene, antifungice și activitatea anticancer (anti-leucemică), demonstrate prin realizarea de studii *in vitro*, rezultatele fiind expuse printr-un articol științific într-o revistă de specialitate cu impact factor (IF = 2.416),

4. Reabilitarea pacienților cu diferit grad de abraziune dentară, prin utilizarea a diverse tehnici (tehnica directă/indirectă), cu elaborarea de algoritmi de conduită clinică.

5. Eficientizarea tratamentului ocluzal reversibil prin gutiere ocluzale în baza indicilor neurofiziologici la pacienții cu disfuncții temporomandibulare, cu elaborarea de algoritmi de diagnostic, criterii și indici de monitorizare pentru aprecierea rezultatului tratamentului.

6. Elaborarea unui concept nou multidisciplinar (stomatologie-cardiologie) privind managementul clinic al pacienților cu parodontită cronică, prin care se explică interacțiunile complexe dintre diferite sisteme de organe ale corpului uman, în baza riscului prezentat de factorul microbial tranzitoriu (bacteremia). Conceptul sumează cunoștințele actuale privind etiopatogenia afecțiunilor cardiovasculare și parodontale (interacțiunea sistemelor stomatognat-extrastomatognate), factorii de risc

form the given therapy, and to locate fractured instruments in the canal, which is a current worldwide dilemma in dentistry. The instruments have been patented and are implemented in clinical practice in the country, their use being presented in thematic reports in the country and abroad.

2) Aspects regarding the functional diagnosis of patients with dysfunctions of the stomatognathic system, with implications in the therapeutic conduct and multidisciplinary management of these patients, as well as in the case of prosthetic rehabilitation of patients with different degrees of edentulism. A special direction in the functional diagnostic evaluation is the assessment of the functional status of the muscles of the stomatognathic system by developing and implementing diagnostic protocols for various methods (ultrasonography, thermography, functional tests, algometry, etc.), which are useful in the therapeutic conduct in patients with bruxism, craniomandibular dysfunctions, occlusal disorders, etc. The possibilities of multidisciplinary management of these patients were also analyzed, including from the perspective of the analysis of the locomotor system, the posture, as well as the possibilities offered by alternative medicine. The results were presented at scientific forums, seminars, congresses, inventions were elaborated, and also an extensive practical guide was published, unique in the field, for the application of acupuncture in dentistry (in collaboration with Acad. Lacusta V., PhD, univ. prof.). The paper summarizes the existing evidence in the literature, the results of our own investigations and our own clinical experience, regarding the alternative therapy applied to patients with various dental pathologies.

3) Development of new chemical complexes, in collaboration with chemical scientists in the country, with new antibacterial, antifungal and anticancer (anti-leukemic) properties, demonstrated by the conducted *in vitro* studies, the results being presented in a scientific article in a specialized journal with impact factor (IF = 2,416),

4) Rehabilitation of patients with different degrees of dental abrasion, by using various techniques (direct/indirect techniques), with the development of clinical conduct algorithms.

5) Efficiency of reversible occlusal treatment by occlusal splints based on neurophysiological indices in patients with temporomandibular dysfunction, with the development of diagnostic algorithms, criteria and monitoring indices for assessing the treatment outcome.

6) Development of a new multidisciplinary concept (dentistry-cardiology) on the clinical management of patients with chronic periodontitis, which explains the complex interactions between different organ systems of the human body, based on the risk of transient microbial factor (bacteremia). The concept combines current knowledge on the etiopathogenesis of cardiovascular and periodontal diseases (interaction of stomatognathic-extrastomatognathic

comuni, interacțiunile complexe care apar în acest nou model patologic, cu descrierea și elaborarea unei scheme reprezentative a legăturilor patogene existente în acest sistem. Conceptul oferă o nouă înțelegere a patologiilor date din prisma perceptelor medicinei integrative, oferind și soluții practice privind managementul multidisciplinar al pacienților. În baza utilizării unor dispozitive de monitorizare a activității cordului, prin cartografierea dispersiei electrocardiografice a țesuturilor miocardului, cu calcularea Indicelui Miocardului (care reflectă gradul de afectare prin ischemie preclinică), se propune un protocol de conduită clinică pentru pacienți cu și fără risc de agravare sau instalare a patologiilor cardiovasculare). Protocolul a fost prezentat într-o serie de articole, în mai multe reviste științifice, precum și în cadrul la numeroase foruri științifice din țară și de peste hotare, precum și la expozițiile de inventică, unde a fost apreciat cu medalii și diplome, inclusiv de aur. Conceptul dat suplimentează cunoștințele existente în medicina parodontală și dă o viziune nouă privind o problemă medicală persistentă și cu o incidență mare în populație.

7. Cercetarea unor noi metode de ameliorare a intensității și de "control" a bruxismului nocturn, atât prin modularea tiparului de respirație a pacientului, prin intermediul a diferite tipuri de gutiere, cât și explorarea utilității mijloacelor adiționale de auto-ajutor în cadrul terapiei orientate pe managementul bruxismului nocturn. Problema bruxismului, și mai ales a complicațiilor și urmărilor lui, este primordială în stomatologia contemporană, fiind una din temele prioritare de cercetare la nivel global. Printr-o serie de articole, comunicări la foruri științifice și invenții, se propun diverse modalități de management a fenomenului dat, în funcție de o serie de parametri (prin care nivelul de stres, tipul de respirație, nivelul de uzură dentară, asocierea altor patologii, coexistența bruxismului cu unele forme de disfuncție temporomandibulară, existența altor patologii neurologice, vârstă, profesie, etc.). Abordarea multidisciplinară a problemei a permis utilizarea și unor tehnici noi în managementul complex a bruxismului (prin care stimularea punctelor de auriculopunctură, terapie comportamentală, consiliere psihologică, biofeedback, etc.). Problema bruxismului a fost evaluată și multidisciplinar (neurofiziologie-neurostomatologie), prin cercetarea proceselor de reglare vegetativă la pacienții cu bruxism, obținându-se o mai bună înțelegere a fenomenului clinic dat. De asemenea, s-au realizat cercetări în privința impactului cofactorilor cotidiani (consumul de nicotină, alcool, cafeină, cât și influența nivelului de stres perceput), fiind demonstrată acțiunea diferențiată a acestora privind numărul de episoade, durata acestora și intensitatea fenomenului de bruxism. A fost evaluat multidisciplinar (cardiologie-neurostomatologie- medicină alternativă) — rolul plicii auriculare ca metodă de screening privind patologia cardiacă la pacienții cu bruxism nocturn. Rezultatele au fost prezentate la

systems), common risk factors, complex interactions that occur in this new pathological model, with the description and development of a representative scheme of pathogenic links in this system. The concept offers a new understanding of the pathologies given in terms of perceptions of integrative medicine, offering practical solutions for multidisciplinary patient management. Based on the use of heart activity monitoring devices, by mapping the electrocardiographic dispersion of myocardial tissues, with the calculation of the Myocardial Index (reflecting the degree of damage by preclinical ischemia), a clinical conduct protocol is proposed for patients with and without risk of aggravation or installation of cardiovascular pathologies). The protocol has been presented in a number of articles, in several scientific journals, as well as in numerous scientific forums in the country and abroad, as well as in exhibitions of inventions, where it has been awarded medals and diplomas, including gold. This concept supplements the existing knowledge in periodontal medicine and gives a new vision on a persistent medical problem with a high incidence in the population.

7) Research into new methods to improve the intensity and to "control" sleep bruxism, both by modulating the patient's breathing pattern, through different types of splints, and exploring the usefulness of additional means of self-help in targeted therapy on the management of sleep bruxism. The problem of bruxism, and especially of its complications and consequences, is paramount in contemporary dentistry, being one of the top priority research topics globally. Through a series of articles, communications at scientific forums and inventions, various ways of managing this phenomenon are proposed, depending on a series of parameters (including stress level, type of respiration, level of dental wear, association of other pathologies, the coexistence of bruxism with some forms of temporomandibular dysfunction, the existence of other neurological pathologies, age, profession, etc.). The multidisciplinary approach to the issue has allowed the use of new techniques in the complex management of bruxism (through which the stimulation of ear acupuncture points, behavioral therapy, psychological counseling, biofeedback, etc.). The issue of bruxism was also evaluated from a multidisciplinary perspective (neurophysiology-neurostomatology), by researching the processes of vegetative regulation in patients with bruxism, obtaining a better understanding of the given clinical phenomenon. In addition, research was conducted on the impact of daily cofactors (consumption of nicotine, alcohol, caffeine, and the influence of perceived stress levels), demonstrating their differentiated action on the number of episodes, their duration and the intensity of bruxism. It was evaluated from a multidisciplinary perspective (cardiology-neurostomatology-alternative medicine) — the role of the auricle as a screening method for cardiac pathology in patients with nocturnal bruxism. The results were

diverse foruri științifice naționale și internaționale, precum și la forurile de invenție, unde au fost premiate cu medalii și diplome.

8. Cercetarea modalităților de perfecționare și îmbunătățire a metodelor de restaurare a dinților, prin tehnica directă, prin cercetarea eficienței clinice a diferitor materiale, în baza indicatorilor estetici, funcționali și de rezistență în timp. Acestea au servit la elaborarea unui set de principii de bază în terapia restaurativă cu compozite. A fost evaluată posibilitatea utilizării materialelor compozite în diverse cazuri clinice complexe (uzuri extinse, bruxism intens, prezența defectelor cuneiforme, etc.), fiind elaborați algoritmi de conduită clinică, care ar facilita succesul terapeutic.

9. Au fost cercetate și elaborate diverse formule de paste de dinți, geluri, gume și elixire dentare, au fost obținute brevete și diplome/medalii la foruri de invenție. Realizarea acestora s-a bazat pe dezideratul augmentării medicinei preventive, ca un element de bază a politicii de sănătate publică la nivel mondial. Tematica prevenției a fost abordată și într-o serie de articole științifice și în activitatea didactică curentă. Focusarea pe strategii de medicină preventivă duce la eficientizarea costurilor economice în sănătatea publică, micșorând rata de incidență a complicațiilor de diferită gravitate și oferind perspective de abordare medicală planificată, care în perspectivă ar majora nivelul de sănătate a populației.

10. Cercetarea impactului ocluziei dentare la nivel de sistem stomatognat, prin evaluarea cazurilor clinice complexe de disfuncție temporomandibulară, cu elaborarea unui concept propriu de ghidare în terapie de reabilitare — Ocluzia funcțional-estetică direcționată. Conceptul dat a fost prezentat la numeroase foruri științifice locale și internaționale. De asemenea, acest concept a fost exemplificat și argumentat științific în lucrarea de Master of Science, susținută la Universitatea de Medicină din Viena, Austria, fiind prezentate în cadrul Școlii Vieneze de Stomatologie Interdisciplinară. În activitatea didactică, ocluzia dentară a căpătat un aspect, fiind elaborate o serie de lucrări, ghiduri clinice și cursuri universitare, dedicate acestui subiect. Au fost evaluate și alte direcții privind impactul unor serii de parametri ocluzali (gradul de înclinare a planurilor ocluzale superioare — anterior și posterior — și nivelul de malpoziție condiliană, care oferă noi viziuni în conduita de diagnostic și tratament la pacienții cu disfuncții temporomandibulare, patologii ocluzale, dizarmonii faciale, etc.

11. Au fost evaluate diverse tehnici utilizate în reabilitarea protetică a pacienților stomatologici (printre care tehnica de wax-up, tehnici de realizare a fațetelor dentare, etc.). S-au realizat propuneri de eficientizare a construcțiilor protetice pe suporturi implantare, materialele fiind prezentate la congrese științifice și fiind brevete, permițând eficientizarea construcției acestor punți, cu sporirea ratei de succes a terapiei protetice pe suporturi implantare.

presented at various national and international scientific forums, as well as at invention fairs, where they were awarded medals and diplomas.

8) Research on ways to improve and develop methods of tooth restoration, through direct technique, by researching the clinical effectiveness of different materials, based on aesthetic, functional and endurance indicators over time. They served to develop a set of basic principles in restorative composite therapy. The possibility of using composite materials in various complex clinical cases (extensive wear, intense bruxism, the presence of wedge-shaped defects, etc.) was evaluated, and clinical conduct algorithms were developed, which would facilitate therapeutic success.

9) Various formulas of toothpastes, gels, gums and dental elixirs were researched and created, patents and diplomas/medals were obtained at invention fairs. Their creation was based on the desire to increase preventive medicine measures, as a basic element of public health policy worldwide. The topic of prevention has been addressed in a series of scientific articles and in the current teaching activity. The focus on preventive medicine strategies leads to the efficiency of economic costs in public health, reducing the incidence rate of complications of varying severity and providing perspectives for a planned medical approach, which in the future would increase the level of health of the population.

10) Research on the impact of dental occlusion at the level of the stomatognathic system, by evaluating complex clinical cases of temporomandibular dysfunction, with the development of an own concept of guidance in rehabilitation therapy — Functional-aesthetic directed occlusion. This concept was presented at numerous local and international scientific forums. In addition, this concept was scientifically exemplified and defended for the degree of Master of Science, defended at the University of Medicine in Vienna, Austria, being presented at the Vienna School of Interdisciplinary Dentistry. In the didactic activity, the dental occlusion acquired an interdisciplinary aspect, there were created a series of works, clinical guides and university courses, dedicated to this subject. Other directions regarding the impact of a series of occlusal parameters were evaluated (the degree of inclination of the superior occlusal planes — anterior and posterior) and the level of condylar malposition, which offers new visions in the conduct for the diagnosis and treatment in patients with temporomandibular dysfunctions, occlusal pathologies, facial disharmonies, etc.

11) Various techniques used in the prosthetic rehabilitation of dental patients were evaluated (among which the wax-up technique, techniques for making dental veneers, etc.). Proposals have been made to streamline prosthetic constructions on implant supports, the materials being presented at scientific conferences and being patented, allowing increasing the efficiency of the construction of these bridges,

12. A fost evaluată activitatea membranei Schneider, precum și a altor parametri asociați (nivelul de indentație dentară în sinusul maxilar, gravitatea parodontitelor cronice), obținându-se noi direcții în procesul de diagnostic a pacienților și de abordare în conduita terapeutică pentru aceștia. A fost cercetată capacitatea de reactivitate a membranei Schneider la prezența focarelor de infecție proximale, cât și a fost evaluat potențialul regenerativ al acesteia, aceasta reprezentând o direcție nouă, de perspectivă în abordarea multidisciplinară a patologiilor ORL/stomatologice.

13. Eficientizarea tratamentului implantologic prin propunerea de diverse variante de materiale osteoplastice, protocoale de conduită clinică, indicații de utilizare a preparatelor biologice imunomodulatoare, etc.

Actualmente, la Catedra de Stomatologie Terapeutică își fac studiile de doctorat 7 doctoranzi (Gospodar Ștefan, cu tema "Anatomia clinică microscopică a spațiului endodontic"; Nistor Lilian, cu tema "Tratamentul funcțional direcționat la pacienții cu Disfuncții Temporo-Mandibulare"; Pântea Vitalie, cu tema "Tabloul clinic, diagnosticul și terapia disfuncției mandibulo-craniene în edentațiile parțiale terminale bilaterale"; Bordeniuc Gheorghe, cu tema "Disfuncțiile mușchilor masticatori și tratament ocluzal reversibil în baza indicilor neurofiziologici"; Scutelnic Vladimir, cu tema "Particularități clinice și epidemiologice a bruxismului"; Gribenco Vitalie, cu tema "Conceperea și realizarea restaurărilor protetice fixe în edentațiile frontale"; Cazacu Igor, cu tema "Diagnosticul și tratamentul complex a pacienților cu malpoziție condiliană").

Membrii Catedrei de Stomatologie Terapeutică participă activ la organizarea manifestărilor științifice din țară și de peste hotare, fiind implicați în comitetele de program, comisii de organizare, comisii științifice.

Pe parcursul anilor de activitate, Catedra de Stomatologie Terapeutică, au fost publicate peste ... articole (în reviste recenzate din străinătate — 31, naționale — 168), articole cu impact factor — 2, au fost elaborate monografiile (6, lucrări instructiv-metodice — 12), au fost elaborate brevete de invenție — 21.

Pe parcursul anilor de activitate, Catedra de Stomatologie Terapeutică a participat activ (peste 180 de participări) la numeroase evenimente științifice de peste hotare (comunicări la manifestări științifice, rezumate, expoziții de invenție, lecții la invitație, workshop-uri, etc.) și anume în peste 23 de țări ale lumii: SUA (Pittsburg), Elveția (Geneva), Rusia (Moscova, Soci), China (Suzhou), Belgia (Brussels), Coreea de Sud (Seoul), Polonia (Varșovia), Germania (Nuremberg), Croația (Karlovac), Austria (Viena), România (Sibiu, Cluj-Napoca, Brașov, Iași, București, Galați), Lituania (Vilnius), Ucraina (Kiev, Poltava, Sevastopol), Belarus (Minsk), Georgia (Batumi), Slovenia (Ljubljana), Turcia (Istanbul), Spania (Madrid, Barcelona), Japonia (Nagoya), Kazahstan (Astana),

increasing the success rate of prosthetic therapy on implant supports.

12) The activity of the Schneider membrane was evaluated, as well as other associated parameters (the level of dental indentations in the maxillary sinus, the severity of chronic periodontitis), obtaining new directions in the process of diagnosing patients and approaches in the therapeutic conduct. The reactivity capacity of the Schneider membrane to the presence of proximal infection foci was investigated, as well as its regenerative potential was evaluated, this representing a new direction, perspective in the multidisciplinary approach of ENT/dental pathologies.

13) The efficiency of the implantological treatment by proposing various variants of osteoplastic materials, clinical conduct protocols, indications for the use of immunomodulatory biological preparations, etc.

Currently, at the Department of Therapeutic Dentistry, 7 PhD students are doing their doctoral studies (Gospodar Ștefan, with the topic "Microscopic clinical anatomy of the endodontic space"; Nistor Lilian, with the topic "Functional treatment of patients with Temporo-Mandibular Dysfunctions"; Pântea Vitalie, with the topic "Clinical picture, diagnosis and therapy of mandibulo-cranial dysfunction in bilateral partial edentulism", Bordeniuc Gheorghe, with the topic "Masticatory muscle dysfunctions and reversible occlusal treatment based on neurophysiological indices"; Scutelnic Vladimir, with the topic "Clinical and epidemiological features of bruxism"; Gribenco Vitalie, with the topic "Design and realization of fixed prosthetic restorations in frontal edentulism"; Cazacu Igor, with the topic "Diagnosis and complex treatment of patients with condylar malposition").

The members of the Department of Therapeutic Dentistry actively participate in the organization of scientific events in the country and abroad, being involved in the program committees, organizing commissions, scientific commissions.

During its activity, at the Department of Therapeutic Dentistry, there were published over 199 articles (in abroad reviewed journals — 31, national — 168), articles with impact factor — 2, monographs were published — 6, guidelines — 12, patents — 21.

During its activity, the Department of Therapeutic Dentistry has actively participated (over 180 participations) at numerous scientific events abroad (communications at scientific events, abstracts, invention fairs, lessons at invitation, workshops, etc.) and namely in over 23 countries of the world: USA (Pittsburg), Switzerland (Geneva), Russia (Moscow, Sochi), China (Suzhou), Belgium (Brussels), South Korea (Seoul), Poland (Warsaw), Germany (Nuremberg), Croatia (Karlovac), Austria (Vienna), Romania (Sibiu, Cluj-Napoca, Brasov, Iasi, Bucharest, Galati), Lithuania (Vilnius), Ukraine (Kiev, Poltava, Sevastopol), Belarus (Minsk), Georgia (Batumi), Slovenia (Ljubljana), Turkey (Istanbul), Spain (Madrid,

Taiwan (Kaosuing), Grecia (Thessaloniki), Finlanda (Helsinki), cât și la evenimente naționale (atât cu participare internațională, cât și locale) — 76. Au fost acordate 30 de medalii de aur, 10 de argint și 3 de medalii de bronz la târgurile internaționale de invenții și 1 premiu de aur al OMPI (Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale) pentru activitate inovatoare.

Membrii catedrei au participat la numeroase cursuri de perfecționare continuă în domeniul de specialitate, atât la nivel național, cât și peste hotare: Ucraina (Kiev, Poltava, Odesa), Germania (Ulm, Kempteh), România (Cluj-Napoca, București, Iași), Rusia (Soci, Moscova, Sankt Petersburg) Polonia (Varșovia), Japonia (Nagoya), Finlanda (Helsinki).

Barcelona), Japan (Nagoya), Kazakhstan (Astana), Taiwan (Kaosuing), Greece (Thessaloniki), Finland (Helsinki), as well as events national (both international and local participation) — 76. There were awarded 30 gold medals, 10 silver and 3 bronze medals at international invention fairs, and 1 Gold Prize of WIPO (World Intellectual Property Organization) for innovational activity.

The members of the department have participated in numerous continuous training courses in the specialized field, both nationally and abroad: Ukraine (Kiev, Poltava, Odessa), Germany (Ulm, Kempteh), Romania (Cluj-Napoca, Bucharest, Iasi), Russia (Sochi, Moscow, Sankt Petersburg), Poland (Warsaw), Japan (Nagoya), Finland (Helsinki).